

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

**GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT**

Priştine, 21 Mart 2011
Nr.ref: RK 82/11

KABUL EDİLMEZLİK KARARI

Dava no: KI 36/09

Başvurucu

Ruhan Berisha

**Gilan Belediye Mahkemesinin C.nr. 388/05 sayılı kararının yürütülmemesinin
Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi**

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Gilan'da mukim Bay Ruhan Berisha'dır.

İtiraz Edilen Karar

2. Başvurucu, Gilan Belediye Mahkemesinin 25 Ekim 2005 tarihli kararının yürütülmemesine itiraz etmektedir.

Dava Konusu

3. Anayasa Mahkemesine görüşülmek üzere getirilen davanın konusu Bay Berisha'nın dava dilekçesini onayıp davalı taraf Gilan'daki "İliria" Konsorsiyumun davacıya kararın II. Maddesinde belirtilen meblağı geri ödemesini öngören Gilan Belediye Mahkemesinin C.nr. 388/05 sayı ve 20 Ekim 2005 tarihli kararının yürütülmemesidir.

Yasal Dayanak

4. Kosova Cumhuriyeti Anayasasının (bundan sonra "Anayasa" şeklinde anılacaktır) 113.7 Maddesi, 03/L-121 sayı ve 16 Aralık 2008 tarihli Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 20. Maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 54 (b) Maddesi.

Davanın Mahkemeye Geliş Biçimi

5. Başvurucu, Anayasa Mahkemesine 3 Eylül 2009 tarihinde başvurmuştur.
6. Anayasa Mahkemesi 5 Şubat 2010 tarihinde Kosova Özelleştirme Ajansına dava ile ilgili yazı yazıp Kosova Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın 22.2 Maddesine istinaden bununla ilgili cevabını talep etmiş, ancak herhangi bir cevap alamamıştır.
7. Yargıçlar Robert Carolan, Snezhana Botusharova ve Ivan Čukalović'ten oluşan ön inceleme heyeti, raportör yargıç Iliriana Islami'nin raporunu görüştüktan sonra 15 Haziran 2010 günü, tam kadroda toplanan Mahkeme heyetine istemin kabul edilmezliği yönünde öneri sunmuşlardır.

Olguların Özeti

8. Bay Ruhan Berisha 15 Şubat 2002 tarihinde mali kaynakların birleştiricisi (inşaat kooperatifi) sıfatıyla toplu konut ve ticari mekanların bulunacağı "İLIRI-5/1" adlı binanın inşaatını "İliria-5/1" Konsorsiyumu ile beraber gerçekleştirmek amacıyla mali kaynakları birleştirme (kooperatif) sözleşmesi imzalamıştır. Bu konsorsiyumu, yapılacak olan binanın I. Blok'u II. Girişin birinci katında bulunup yüzey alanı 64,21 m² olan 23 numaralı daire ile ilgili mülkiyet hakkını kazanmak amacıyla, sözleşmede belirtilen koşullarda yatırımların yüklenicisi sıfatıyla "INTEGJ" ve NHIN "MORAVA E BINQES" temsil etmektedirler.
9. Bu sözleşme Gilan Belediye Mahkemesinde 19.02.2002 tarihinde VR.nr. 357/02 sayı ile onaylanmıştır.
10. Sözleşme koşullarına göre inşaatın, sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren 18 ay içerisinde tamamlanması gerekiyordu.
11. Bay Berisha, sözleşmede öngörüldüğü vadelerde iki taksiti ödedikten sonra binanın yapılmayacağı kendisine bildirilmiş, bundan dolayı uğradığı zararın karşılanması için Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesine 13 Mayıs 2005 tarihinde 27.611,00 € tutarında tazminat davası açmıştır.

12. Kosova Yüksek Mahkemesi Özel Dairesi SCC-05-0148 sayılı kararla 9 Haziran 2005 tarihinde davayı yetkili mahkeme sıfatıyla Gilan Belediye Mahkemesine göndermiştir.
13. Gilan Belediye Mahkemesi 20.10.2005 tarihli kararıyla davacı Ruhan Berisha'nın dava dilekçesini kabul edip onaylamış ve "Iliria 5/1" konut ile ticari mekân binasının inşaatı için mali kaynakları birleştirme sözleşmesini feshetmiştir. Bunun yanı sıra Iliria Konsorsiyumu, uğradığı zararın karşılanması için davacıya 27.611 € tazminat ve mahkeme giderleri için 151 € ücret ödemeye mahkûm edilmiştir.
14. Belediye Mahkemesinin kararı 15.03.2006 tarihinde **kesinleşmiş ve yürütülebilir olmuştur.**
15. Gilan Belediye Mahkemesi, borçlu "Iliria" Konsorsiyumunun bu mahkemenin kararının yürütülmesine karşı itirazını E. Nr. 249/06 sayılı kararıyla reddetmiştir.
16. Diğer borçlu olan Gilan Tekstil fabrikası 01.02.2006 tarihinde tasfiye edilir.
17. Ruhan Berisha, Kosova Özelleştirme Ajansında (KÖA) for dulduru ancak herhangi bir cevap alamaz.
18. Gilan Belediye Mahkemesinin kararı 2006 yılında tasfiye edilen "Iliria" Konsorsiyumuyla ilgili olmasında rağmen, bundan sonra Bay Berisha Özel Daireye başvurmamıştır.

Başvurucunun İddiaları

19. Başvurucu, başvurusunda hangi anayasal hakkının ihlal edildiğini belirtmeyip Gilan Belediye Mahkemesinin kararının yürütülmesini talep etmektedir.

İstemin Kabul Edilirliğinin Değerlendirilmesi

20. Mahkemenin, başvurunun istemi hakkında karar verebilmek amacıyla, öncelikle Anayasa ile belirlenen kabul edirlilik kriterlerinin yerine getirilip getirilmediğini değerlendirmesi gerekmektedir. Mahkeme bu çerçevede Anayasanın 113.7 Maddesine atıfta bulunmaktadır:

"Bireyler, Anayasa ile güvence altına alınan bireysel hak ve özgürlüklerinin kamu otoritelerince ihlal edilmesi durumunda, tüm kanun yollarını tükettikten sonra dava açmaya yetkilidirler."

Yasanın 48.Maddesi şunu belirlemiştir:

"Başvurucu, başvurusunda hangi hak ve özgürlüklerinin ihlal edildiğine ve kamu otoritesinin hangi somut hükmüne karşı itirazda bulunduğuna açıklık getirmesi gerekmektedir."

21. Mahkeme, dava dosyasındaki evraka dayanarak, başvurunun Gilan Belediye Mahkemesinde alınan karardan (C.nr. 388/05) sonra "İLIRIA" Konsorsiyumu, daha doğrusu onun temsilcilerinin tasfiye edildiklerini bildiği ve Bay Berisha'nın elinde icra edilmemiş mahkeme kararı olduğu halde, 2002/13 sayılı UNMIK Yönetmeliğine göre yargılama yetkisi olan Yüksek Mahkeme Özel Dairesine başvurmamıştır. Diğer yandan "İLIRIA" Konsorsiyumu ve katılımcılarının yönetimini Kosova Emanet Ajansı (KEA) devralmıştır.

22. Yukarıda sözü edilen yönetmelik yönetimi KEA'ya geçmiş şirketlerle ilgili uyuşmazlık davalarının görüşülmesinde yetkili mahkeme olarak Yüksek Mahkeme Özel Dairesi olduğu belirtilmiş olup aynı yönetmeliğin 9.7 maddesinde açık bir şekilde şunu belirlemiştir: "Bir istemle ilgili 4. Maddeye göre alınmış karar veya 4.3 Maddeye göre şikayetin çözümü ile ilgili karar nihai olup dava tarafları için bağlayıcıdır ve yürürlükteki yasalara göre ilgili organlarca icra edilmelidir."
23. Mahkeme, yukarıda açıklanan hususları dikkate alarak başvurucunun Anayasa Mahkemesinden önce Yüksek Mahkeme Özel Dairesine başvurması gerektiğini değerlendirmektedir.
24. Mahkeme, kanun yollarının tüketilmesi ilkesinin gerekçesinin, hukuk mahkemeleri de dâhil olmak üzere söz konusu otoritelere olası Anayasa ihlalinin önleme veya düzeltmeye fırsat vermek olduğunu vurgulamak ister. Bu kural Kosova hukuk sisteminin olası Anayasal hak ihlalleriyle ilgili etki kanun yolları geliştireceği varsayımından hareketle konulmuştur (bkz. *mutatis mutandis*, AİHM 25803/94 sayılı *Selmouni – Fransa davası* 28 Temmuz 1999 tarihli kararı).
25. Mahkeme bir davacının davasını yetkili yerli organlar tarafından görüşülmesine koşullandırmaması için bakış açısından kuşku duymanın yeterli olmadığını vurgulamaktadır. (bkz. *Whiteside – Birleşik Krallık davası* 7 Mart 1994 tarih ve 20357/92 sayılı kararın 76. Maddesi, s. 80).
26. Başvurucu, isteminde usulen bir ihlalin işlendiği veya anayasal haklarının ihlal edildiğini gösteren herhangi bir husus belirtmemiştir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI

Mahkeme sunulan delil ve olguları değerlendirip 15 Haziran 2010 tarihinde davayı görüştüktan sonra başvurucunun tüm kanun yollarını TÜKETMEDİĞİNİ tespit emiş ve oybirliğiyle

I. İstem kabul edilmez olarak REDDİNE karar vermiştir.

İşbu karar Yasanın 20.4 Maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır

Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Iliriana Islami, imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza